

Avsnitt 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/BLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET**1.1. Produktidentifikator**

Produktnavn	TIONA® 288
Synonymer	Titandioksid
REACH-registreringsnummer	01-2119489379-17-XXXX
EC-nummer:	236-675-5
CAS Nr	13463-67-7

1.2. Relevante identifiserte anvendelser av stoffet eller blandingen og anvendelser som frarådes

Anbefalt bruk	Fargestoff
Frarådet bruk	Skal bare brukes i industriinstallasjoner

1.3. Detaljer angående leverandøren på sikkerhetsdatabladet

<u>Importør</u>	Cristal Pigment UK Ltd. P.O. Box 26, Grimsby, N.E. Lincs. UK DN41 8 DP tele: +44.1469.571000 fax: +44.1469.553015
------------------------	---

<u>Business Contact</u>	Cristal Belgium bvba Brielen 9, 2830 Willebroek Belgium tele: +32.3.860.4800 fax: +32.3.860.4801
--------------------------------	---

Flere opplysninger kan fås fra

E-postadresse	Regulatory.query@cristal.com
----------------------	------------------------------

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	24 timers nødtelefonnummer SGS (Europe): + 32 (0)9-575-5555
-------------------	--

Nødtelefon - §45 - (EF)1272/2008

Europa	112
--------	-----

Avsnitt 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller blandingen**

Klassifisering i henhold til regulering (EU) nr. 1272/2008 [CLP]

Denne blandingen er klassifisert som ufarlig i henhold til forordning (EF) 1272/2008 [GHS]

Dette produktet oppfyller ikke kriteriene for klassifisering i noen fareklasse i henhold til EU-direktiv nr. 1272/2008 som gjelder klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger. Et sikkerhetsdatablad vil imidlertid kunne skaffes til veie på forespørsel, ettersom produktet inneholder en komponent som det er en eksponeringsgrense for på arbeidsplassene.

Ikke farlig

2.2. Etikettelementer

Denne blandingen er klassifisert som ufarlig i henhold til forordning (EF) 1272/2008 [GHS]

Signalord Ingen

2.3. Andre farer

• Ingen kjent

Avsnitt 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Kjemikalienavn	EC-nummer:	CAS Nr	vekt-%	Klassifisering i henhold til regulering (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	REACH-registreringsnummer
Titandioksid	236-675-5	13463-67-7	>80%	-	01-2119489379-17-XX XX

Fullstendig tekst for R--setninger: se seksjon 16

Avsnitt 4: FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

Innånding	Flytt til frisk luft.
Hudkontakt	Vask huden med såpe og vann.
Kontakt med øyne	Vask med rikelige mengder vann. Kontakt lege hvis symptomene vedvarer.
Svelging	Skyll munnen.

4.2. De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Symptomer Ingen kjent.

4.3. Indikasjon av øyeblikkelig legeoppmerksomhet og spesiell nødvendig behandling

Merknad til leger Behandle symptomene.

Avsnitt 5: BRANNSLUKNINGSTILTAK

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler Bruk slukkemidler som egner seg for lokale forhold og miljøet rundt.

Uegnede slukningsmidler Ingen, basert på tilgjengelig informasjon.

5.2. Spesielle farer som kommer fra stoffet eller blandingen

Spesielle farer som kommer fra kjemikaliet Ingen informasjon tilgjengelig.

5.3. Råd til brannbekjempningspersonale

Spesielt verneutstyr for slukking av brann Brannbekjempningspersonale må bruke selvforsynt åndedrettsvern og røykdykkerutstyr.

Avsnitt 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Personlige forholdsregler Unngå kontakt med øyne og hud. Bruk påkrevd, personlig verneutstyr.

For beredskapspersonell Bruk personlig verneutstyr som anbefalt i seksjon 8.

6.2. Miljømessige forholdsregler

Miljømessige forholdsregler Se avsnitt 12 for ytterligere økologisk informasjon.

6.3. Metoder og materialer for forurensning og opprensning

Metoder for avgrensning Hindre ytterligere lekkasje eller spill hvis det kan gjøres farefritt.

Metoder for rengjøring Samles opp og anbringes i korrekt merkede beholdere.

6.4. Referanse til andre seksjoner

Referanse til andre seksjoner Se avsnitt 13 for flere opplysninger.

Avsnitt 7: HÅNDTERING OG OPPBEVARING

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Forholdsregler for sikker håndtering Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

Generelle hygieneprensninger Må håndteres i henhold til industriell hygiene- og sikkerhetspraksis.

7.2. Betingelser for sikker oppbevaring, inkludert eventuelle uforenligheter

Oppbevaringsforhold Emballasjen skal oppbevares på et tørt og godt ventilert sted.

Emballasjematerialer Produktet kan være pakket i normal kommersiell emballasje; papir eller plastmateriale.

7.3. Spesifikk bruk

Tiltak for risikostyring (Risk Management Methods (RMM)) Dette sikkerhetsdatabladet inneholder de nødvendige opplysningene.

Avsnitt 8: EKSPONERINGSKONTROLLER/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Kjemikalienavn	Belgia	Storbritannia	Frankrike	Spania
Titandioksid 13463-67-7	-	STEL: 30 mg/m ³ STEL: 12 mg/m ³ TWA: 10 mg/m ³ TWA: 4 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³ (a)	TWA: 10 mg/m ³
Kjemikalienavn	Tyskland	Italia	Nederland	Hellas
Titandioksid 13463-67-7	Skin	-	-	-
Kjemikalienavn	Tsjekia	Danmark	Østerrike	Sveits
Titandioksid 13463-67-7	-	TWA: 6 mg/m ³	STEL 10 mg/m ³ TWA: 5 mg/m ³	TWA: 3 mg/m ³
Kjemikalienavn	Polen	Norge	Irland	Sverige
Titandioksid 13463-67-7	STEL: 30 mg/m ³ TWA: 10.0 mg/m ³	TWA: 5 mg/m ³ STEL: 5 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³ TWA: 4 mg/m ³ STEL: 30 mg/m ³ STEL: 12 mg/m ³	5 mg/m ³ LLV (total dust)

DNEL (Derived No Effect Level)

Innånding 10 mg/m³

PNEC (beregnet høyeste konsentrasjon uten virkning)

Ferskvann = 0.127 mg/L

Ferskvannssediment > 1000 mg/kg

Sjøvann >1 mg/L

Sjøvannssediment >100 mg/kg

8.2. Eksponeringskontroller

Tekniske kontroller Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, særlig i lukkede rom.

Personlig verneutstyr

Vernebriller/ansiktsskjerm Bruk vernebriller med sidevern

Håndvern Benytt vernehansker.

Hud- og kroppsvern Egnede verneklær.

Åndedrettsvern Ved utilstrekkelig ventilasjon må det benyttes egnet åndedrettsvern.

Miljømessige eksponeringskontroller Hindre fra å komme inn i kloakkavløp, på bakken eller i vannmasser.

Avsnitt 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Informasjon om grunnleggende, fysiske og kjemiske egenskaper**

Fysisk tilstand fast stoff
Utseende pulver
Lukt luktfri
Farge hvit
Luktterskel

<u>Egenskap</u>	<u>Verdier</u>	<u>Bemerkninger • Metode</u>
pH	6-10	10g/100ml
Smeltepunkt/frysepunkt	1830 °C	Smeltepunkt/smeltepunktintervall
Kokepunkt/kokepunktintervall		Ingen data er tilgjengelig
Flammepunkt		Ikke relevant
Fordunstingstall		Ikke relevant
Brennbarhet (fast stoff, gass)		Ikke relevant
Brennbarhetsgrense i luft		
Øvre brennbarhetsgrense:		Ikke relevant
Nedre antennelighetsgrense:		Ikke relevant
Damptrykk		Ikke relevant
Damp tetthet		Ikke relevant
Spesifikk vekt	4.0-4.2	-
Vannløselighet	Uløselig i vann	-
Løselighet		Ingen data er tilgjengelig
Partisjonskoeffisient		Ingen data er tilgjengelig
Selvantennelsestemperatur		Ikke relevant
Spaltningsstemperatur		Ingen data er tilgjengelig
Kinematisk viskositet		Ingen data er tilgjengelig
Dynamisk viskositet		Ingen data er tilgjengelig
9.2. Annen informasjon		
VOC-innhold (%)	Ingen	

Avsnitt 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen kjent

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabilt ved anbefalte oppbevaringsforhold.

Følsomhet for mekanisk støt Ikke følsom for støt.

Følsomhet for statiske utladninger Ikke følsom.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Mulighet for farlige reaksjoner Ingen ved normal prosesshåndtering

10.4. Forhold som må unngås

Forhold som må unngås Ingen kjent.

10.5. Uforenlige materialer

Uforenlige stoffer Ingen

10.6. Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen, basert på tilgjengelig informasjon

Avsnitt 11: TOKSIKOLOGISK INFORMASJON

Akutt toksisitet

Innånding Som et plagsomt støv, kan forlenget påvirkning over anbefalte nivåer føre til negative

	effekter på lungene.
Kontakt med øyne	Ingen data er tilgjengelig.
Hudkontakt	Titandioksid trenger ikke inn i verken intakt eller opprevet menneskelig hud.
Svelging	Ingen data er tilgjengelig.

Komponentinformasjon

Kjemikalienavn	Oral LD50	Dermal LD50	Inhalering LC50
Titandioksid	> 5000 mg/kg (Rat)	-	> 6,82 mg/L (Rat) 4 h

Hudkorrosjon/-irritasjon	Titandioksid er ikke klassifisert som et hudetsende eller irriterende stoff, basert på in vivo-testresultater for titandioksid som er forelagt for EUs (REACHs) felles foreleggings-registreringsdossier for stoffet.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	Titandioksid er ikke klassifisert som et stoff som irriterer øynene basert på in vivo-testresultater for titandioksid som er forelagt for EUs (REACHs) felles foreleggings-registreringsdossier for stoffet.
Allergi	Ingen informasjon tilgjengelig.
Mutagent for kimmceller	Titandioksid var negativt da det ble testet in vitro i bakteriellreverse mutasjonsanalyser og i pattedyrcellers genmutasjon og klastogenisitet-analyser samt da stoffet ble testet in vivo.
Karsinogenisitet	Titandioksid er av IARC oppført som mulig karsinogen for mennesker (gruppe 2B). Denne listen er basert på utilstrekkelige bevis for kreftfremkallende evne hos mennesker og tilstrekkelige bevis i forsøksdyr. I inhalasjonsstudier i løpet av rotters liv, har luftbårne titandioksidpartikler på en størrelse som kan pustes inn vist seg å forårsake lungesvulster ved konsentrasjoner som er knyttet til betydelige konsekvenser for partikkellunge og overbelastning og betennelse av følgelunge. Imidlertid har andre laboratoriedyr som mus og hamstere ikke utviklet lungesvulster under lignende testing med titandioksid. Videre antyder resultater av epidemiologiske studier ingen sammenheng mellom yrkesmessig eksponering for titandioksid og risiko for kreft
Reproduktiv toksisitet	Titandioksid har ikke forårsaket reproduktive effekter på forsøksdyr.
STOT - enkel eksponering	Titandioksid er ikke klassifisert basert på en mangel på betydelige og/eller alvorlige toksiske effekter hos mennesker eller i forsøksdyr som følge av akutt eksponering.
STOT - gjentatt eksponering	Gjentatt innåndingseksponering i rotter for dårlig oppløselig støv som titandioksid fører til et mønster av påvirkninger i lungene, inkludert betennelse og fibrose som ikke er observert i andre gnagerarter, ikke-menneskelige primater eller mennesker under lignende forhold. Derfor kan ikke titandioksid klassifiseres for gjentatt eksponering.
Fare for aspirering	Ikke relevant.

Avsnitt 12: ØKOLOGISK INFORMASJON**12.1. Toksisitet**

Økotoksisitet Titanidioksid har lav akutt giftighet i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Brytes ikke lett ned biologisk. Persistent stoff med halveringstid på over 60 dager.

12.3. Bioakkumulativt potensiale

Bioakkumulering STOFFET ER IKKE BIOAKKUMULERENDE.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet i jord Ikke mobil.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT- og vPvB-vurdering Dette stoffet regnes ikke for å være persistent, bioakkumulerende eller giftig (PBT). Dette stoffet regnes ikke for å være veldig persistent eller veldig bioakkumulerende (vPvB).

12.6. Andre uønskede virkninger

Andre uønskede virkninger Ingen informasjon tilgjengelig

Avsnitt 13: AVFALLSHÅNDTERING

13.1. Metoder for avfallsbehandling

Avfall fra rester/ubrukte produkter Avhendes i henhold til gjeldende regionale, nasjonale og lokale lover og reguleringer.

Forurenset emballasje Ukorrekt avhending eller gjenbruk av denne beholderen kan være farlig og ulovlig.

Avfall koder / avfallsbetegnelser i henhold til Liste over avfall / AVV Avfallskoder skal tilordnes av brukeren på grunnlag av bruksområdet for produktet

Avsnitt 14: INFORMASJON OM TRANSPORT

IMDG

Varenavn ved transport Ikke klassifisert

RID

ADR

Varenavn ved transport Ikke klassifisert

ICAO (luft)

Varenavn ved transport Ikke klassifisert

IATA

Varenavn ved transport Ikke klassifisert

Avsnitt 15: OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1. Helse-, miljø- og sikkerhetsforskrifter/-lover som er spesifikke for stoffet eller blandingen

Vannfareklasse (WGK) noe farlig for vannmiljøet (WGK 1)

Den europeiske unionen

Vær oppmerksom på direktiv 98/24/EC av om vern av arbeidstakernes helse og sikkerhet mot fare i forbindelse med kjemisk agens på arbeidsplassen

Internasjonale inventarlist

TSCA (Toxic Substance Control Act)	Retter seg etter
DSL	Retter seg etter
EINECS/ELINCS	Retter seg etter
ENCS	Er ikke i samsvar
IECSC	Retter seg etter
KECL	Retter seg etter
PICCS	Retter seg etter
AICS	Retter seg etter
NZIC	Retter seg etter

Forkortelser:

TSCA - Amerikansk lov om kontroll med toksiske stoffer, del 8(b), stoffliste
DSL/NDL - Kanadiske lister over stoffer med lokalt/utenlandsk opphav
EINECS/ELINCS - Europeisk stoffliste over kommersielt bestående, kjemiske stoffer/EU-liste over innmeldte, kjemiske stoffer
ENCS - Japan Eksisterende og nye kjemiske stoffer
IECSC - Kina, liste over eksisterende kjemiske stoffer
KECL - Korea, eksisterende kjemiske stoffer og stoffer under vurdering
PICCS - Filippinenes liste over kjemikalier og kjemiske stoffer
AICS - Australsk stoffliste over kjemiske stoffer
NZIoC - New Zealands stoffliste

15.2. Kjemisk sikkerhetsvurdering

Det kreves ikke kjemisk sikkerhetsvurdering for dette stoffet

Avsnitt 16: ANNEN INFORMASJON

Forkortelser og initialord som brukes i sikkerhetsdatabladet

Forkortelser - Avsnitt 8: EKSPONERINGSKONTROLLER/PERSONLIG BESKYTTELSE

TWA (tidsvektet gjennomsnitt)	TWA (tidsvektet gjennomsnitt)	STEL (kortvarig eksponeringsgrense)	STEL (kortvarig eksponeringsgrense)
Øvre grense	Maksimalgrenseverdi	e)	

Utgivelsesdato 27-Jan-2015

Revisjonsdato 27-Jan-2015

Ettersynskommentar Ikke relevant

Begrensninger ved bruk Dette produktet er et pigment som er beregnet på bruk i industrien. Dette produktet er ikke beregnet på å spises eller til kosmetiske, farmasøytiske eller medisinske formål. Cristal kommer ikke med vitende og vilje til å selge produktet til slik bruk

Sikkerhetsdatablad i henhold til forordning (EF) nr. 830/2015 (REACH)

REACH-registreringsnummeret (-numrene) som det refereres til i seksjonene 1 & 3 omfatter volumer for stoff(er) som kommer inn på Det europeiske økonomiske samarbeidsområdets marked (EØS-markedet) gjennom Cristal-produkter. EØS-importører av stoffer i Cristal-produkter kan ha egen registreringsplikt i henhold til EU-forordning 830/2015 (REACH). Opplysningene som er gitt i dette sikkerhetsdatabladet er korrekte, så langt vi kjenner til, og ifølge foreliggende

informasjon og antakelser på utgivelsesdatoen. Opplysningene som er gitt, er bare ment å være rådgivende når det gjelder sikker håndtering, bruk, behandling, oppbevaring, transport, avhending og utslipp, og skal ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder bare for de spesifikke materialene, og gjelder ikke hvis det blir brukt sammen med andre materialer eller i prosesser, bortsett fra hvis dette er angitt i teksten

Slutt på sikkerhetsdatabladet